



Guia de LLENGUATGES inclusiu



01 Per què aquesta guia? _____ 3

Terminologia **02** _____ 4

03 Paraules que trenquen prejudicis _____ 8

04 Llenguatge inclusiu en el tractament de persones amb discapacitat _____ 10

05 Altres documents de referència _____ 15

01

Per què aquesta guia?

L'hospitalitat, la qualitat, el respecte, l'espiritualitat i la responsabilitat són, com sabeu, els valors en els quals es basa l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu. Uns valors que també afecten la manera com ens expressem.

Al nostre centre especial de treball tenim el convenciment que **les paraules que triem i que fem servir diàriament ajuden a construir societats més respectuoses i inclusives.**

En aquest context, us presentem la guia de llenguatge inclusiu del nostre CET. S'emmarca en el nostre Pla d'Igualtat i vol ser un instrument per, de forma pràctica, reflexionar i tenir cura del llenguatge.

Bona lectura!

02

Terminologia

La nostra societat està formada per persones diverses i, per això, necessitem un llenguatge que ens inclogui a totes i amb el qual ens sentim representades.

Apostem per paraules que ens representen a totes les persones per igual i que no criminalitzen ni generen prejudicis.

Un llenguatge que:

1. No sigui sexista ni masclista i que parli de persones i de les diferents identitats de gènere.
2. No discrimini ni sigui racista.
3. Tingui en compte la diversitat i sigui inclusiu amb la discapacitat.
4. Tingui en compte totes les persones, tinguin l'edat que tinguin.
5. Respecti totes les creences per igual.

02

Terminologia relacionada amb el gènere



Tots
Homes
Els treballadors

Voluntaris
Treballadors socials, integradors,
monitors...
Els alumnes en pràctiques
Amics
Coordinadors
Formadors
Dona de la neteja
El director
Benvinguts!



Tothom
Persones
L'equip, personal contractat,
les persones treballadores
Voluntariat
Equip de suport social, equip tècnic

Alumnat en pràctiques
Amistats
Equip de coordinació
Equip formador
Personal de neteja
Direcció
Us donem la benvinguda

02

Podem afegir la paraula *persona* davant d'adjectius que la qualifiquin.



El participant
El treballador
Alguns



La persona participant
La persona treballadora
Algunes persones

Per no repetir la paraula *persona*, podem fer servir com a sinònim la paraula *part*, sobretot en documents administratius, com ara contractes.



El contractant



La part contractant

Si necessitem fer documents o formularis amb camps d'identificació, podem fer servir fórmules genèriques.



El / la sol·licitant:
Nascut / da:



Cognoms i nom:
Lloc de naixement:

02

Altres consideracions

- Comença els **correus electrònics** de manera inclusiva:
 - Benvolgut, benvolguda
 - A tota la plantilla
 - A totes les persones interessades
- Per saludar un grup de persones, pots fer servir expressions com “Us donem la benvinguda” o “Bon dia a tothom”.
- Quan hakis de **presentar persones**, pots fer-ho per jerarquia professional o bé per ordre alfabètic. Pots alternar l'ordre en una enumeració: si comences posant primer les dones i després els homes, després ho pots fer a l'inrevés.

03

Paraules que trenquen prejudicis

Tingues en compte aquests consells quan escriguis i també en el llenguatge oral.

Posem la persona al centre



Els sense llar
Persones dependents
Els immigrants
Mena
Discapacitat, incapacitat

Cec, invident, sordmut

Llenguatge de signes
Boig, trastornat, dement, malalt mental, esquizofrènic



Les persones en situació de sense llar
Les persones en situació de dependència
La població migrant
Menor estranger no acompanyat
Persona amb discapacitat, amb discapacitat intel·lectual
Persona amb mobilitat reduïda
Persona sorda, persona cega, persona sordmuda
Llengua de signes
Persona amb trastorn mental, persona que té un diagnòstic de...

03



Tancat, intern en un psiquiàtric

Raça

Immigrant il·legal

Persona de color



Persona usuària de centres de salut mental o persona en procés de recuperació

Ètnia

Persona en situació administrativa irregular

Persona racialitzada

04

Llenguatge inclusiu en el tractament de persones amb discapacitat

Criteris i recomanacions per tractar la discapacitat amb una mirada inclusiva.

Prioritzem la persona a la discapacitat



Un nen discapacitat
Una discapacitada intel·lectual
Un malalt mental



Un infant amb discapacitat
Una dona amb discapacitat
Una persona amb malaltia mental



Minusvalidesa
Discapacitat, disminuït, incapacitat,
minusvàlid, pacient, persona
diferent o especial
Els immigrants



Discapacitat
Persona amb discapacitat

La població migrant

04

Què passa si diem *diversitat funcional*?

- Hi ha debats entorn a si és millor fer servir la paraula *discapacitat* o el concepte *diversitat funcional*.
- Segons el centre de terminologia de llengua catalana Termcat, és millor apostar per la paraula ***discapacitat*** perquè té en compte l'entorn com a element que pot limitar l'activitat i la participació d'una persona.
- És també la fórmula més acceptada en l'àmbit social. El concepte ***diversitat funcional***, en canvi, no té en l'actualitat tanta acceptació perquè és un terme menys específic, però algunes persones i entitats sí que el fan servir.

Quan puguis, demana a la persona o persones a les quals hagi de fer referència com volen ser anomenades.

Recorda!

- ✓ *Discapacitat i malaltia* són dos conceptes que poden estar relacionats, però no són equiparables. Una discapacitat, com ara la sordesa, no pressuposa estar malalt.
- ✓ Tenir un problema de salut mental no significa tenir menys capacitat intel·lectual.
- ✓ Sempre és millor destacar les capacitats en lloc de les limitacions.
- ✓ Fuig del paternalisme i no infantilitzis amb el llenguatge.

04

Expressions relacionades amb la discapacitat sensorial

Quan parlem de discapacitat visual:

- Persona amb discapacitat visual o persona amb ceguesa
- Cec, cega o persona cega
- Diem *braille* o sistema *Braille* quan ens referim a aquest sistema de lectura i escriptura per a persones amb ceguesa i sordceguesa.

Quan parlem de discapacitat auditiva:

- Persona amb discapacitat auditiva, persona amb sordesa o persona sorda
- Diem audiòfon o implant coclear.
- Llengua de signes


Quan parlem de sordceguesa:

- ✓ Persones sordcegues o amb sordceguesa
- ✗ Evitem dir sordcec o sordcega com a substantiu

04


Expressions relacionades amb la discapacitat física

- Persona amb discapacitat visual o persona amb ceguesa
- Persona amb discapacitat física
- Persona amb mobilitat reduïda
- Usuari o usuària de cadira de rodes

 Invàlid, impedit, incapacitat, paralític, coix, persones físicament limitades.

Expressions relacionades amb la discapacitat intel·lectual


- Persona amb discapacitat intel·lectual
- Persona amb síndrome de Down
- Persona amb trastorn de l'espectre autista o persona amb TEA

 Evitem dir paraules discapacitat psicològica, retardat, noi/noia.

04

Expressions relacionades amb la discapacitat per trastorn mental

- Persona amb trastorn mental o amb malaltia mental
- Persona amb problemes de salut mental
- Persona amb trastorn bipolar o que té un trastorn bipolar

 Evitem dir malalt o malalta.

05

Altres documents de referència

- *Guia de comunicació inclusiva*. Per construir un món més igualitari. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- *Guia de llenguatge inclusiu en el tractament de persones amb discapacitat*. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya.
- *Guia de llenguatge inclusiu #SomComParlem*. Sant Joan de Déu Serveis Socials Barcelona.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar i Família; TERMCAT, Centre de Terminologia. *Diccionari de l'atenció a la salut mental i a les addiccions* [en línia].
< <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/242> >
[Consulta: 10 de març 2025]



Les paraules cal·ligràfiques que apareixen a la portada i a la contraportada d'aquesta guia pertanyen a persones treballadores dels nostres centres especials de treball, CET Intecserveis i CET El Pla.

M^a Carmen Ávila

Yassine Bilali

Noureddine Bensaoucha

Carlos Cañadas

Moisés Castro

Alberto Díaz

Belén Dominguez

Osama El Ghryani

Dori Espinosa

Eva Ferrando

Judit Gallego

Jordi Garcia

Esteban Macià

Estela Martinez

Oscar Ortiz

Cesar Pueyo

Miguel Rodriguez

Vanesa Verdejo

Petra Zarcero

Moltes gràcies!

Súma't a un
LLENGUATGE inclusiu
i Respectuós

SJD Sant Joan de Déu
CET Intecserveis
Fundació Germà Benito Menni